

Sygn. I C 38/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2012 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Mirosława Marciniak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Dorota Borowy

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2012r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa J. G. i L. G.

przeciwko (...) S.A w W.

o zapłatę

1. **Zasądza od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz powoda J. G. kwotę 50.000 zł. (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 30 listopada 2012r. do dnia zapłaty.**
2. **Zasądza od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz powódki L. G. kwotę 50.000 zł. (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 30 listopada 2012r. do dnia zapłaty.**
3. **Oddala powództwo w pozostałym zakresie.**
4. **Nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Kaliszu kwotę 5.000zł. (pięć tysięcy złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.**
5. **Nie obciąża powodów kosztami sądowymi w części oddalającej powództwo poza opłatami przez nich poniesionymi.**
6. **Znosi wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego.**

SSO Mirosława Marciniak

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 stycznia 2012 r. powód J. G. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 90.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, której doznał w wyniku śmierci córki na podstawie art. 446 § 4 k.c. oraz zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, że przedmiotowa kwota stanowi zadośćuczynienie z tytułu śmierci córki A. S. (1) na skutek wypadku komunikacyjnego w dniu 21 marca 2009 r., którego sprawca był ubezpieczony u pozwanej. Zdaniem powoda na skutek nagłej śmierci córki zostało naruszone jego prawo osobiste w postaci zerwania więzi rodzinnej,

emocjonalnej z najbliższą osobą. Utracił pomoc i wsparcie ze strony córki, zerwane zostało wykonywanie wspólnych ich pasji (k. 2-6).

Z pozwem z dnia 12 stycznia 2012 r. identycznej treści i żądaniu zasądzenia od pozwanej (...) S.A. w W. kwoty 90.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wyrokowania oraz zasądzenia od pozwanej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego również wystąpiła powódka L. G. – małżonka J. G., który został zarejestrowany pod sygn. akt I C 70/12 (k. 2-6 akt I C 70/12).

Postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2012 r. sprawa z powództwa L. G. przeciwko pozwanej (...) S.A. w W. została połączona ze sprawą sygn. akt I C 38/12 celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod wskazaną sygn. akt (k. 73 akt I C 70/12).

W odpowiedzi na pozwy pozwana wniosła o oddalenie powództw i zasądzenie od każdego powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana potwierdziła okoliczności zdarzenia, w wyniku którego córka powodów poniosła śmierć. Przyznała odpowiedzialność za to zdarzenie sprawcy, który kierował pojazdem ubezpieczonym od odpowiedzialności cywilnej u pozwanej. Pozwana nadto przyznała, że w toku postępowania likwidacyjnego każdemu z powodów wypłaciła po 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia, która w jej ocenie jest adekwatna w przedmiotowej sprawie i zaspokaja w uzasadnionym zakresie roszczenia powodów. Ponadto pozwana zakwestionowała wysokość dochodzonych kosztów zastępstwa procesowego (k. 85-86 oraz k. 63 akt I C 70/12).

Na zaproponowaną na rozprawie w dniu 1 czerwca 2012 r. próbę ugodowego zakończenia sporu strony nie zgodziły się podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko (k. 101, 136).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 marca 2009 r. w K. na skrzyżowaniu Al. (...) z ul. (...) A. S. (2) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że poruszał się z prędkością przekraczającą administracyjnie dopuszczalną i niebezpieczną w zaistniałych warunkach drogowych oraz nieumyślnie nie zachowując szczególnej ostrożności przy zbliżaniu się do przejścia dla pieszych i wykonując błędny manewr zmiany pasa ruchu w wyniku czego potrafił przekraczających ulicę na przejściu dla pieszych A. S. (1), S. S. (1) oraz znajdujące się w wózkach dziecięcych ich córkę M. S. lat 2 i syna S. w wieku 1 roku, przy czym w wyniku odniesionych obrażeń w postaci krwotoku wewnętrznego spowodowanego rozerwaniem aorty piersiowej A. S. (1) zmarła na miejscu zdarzenia, zaś S. S. (1) doznał obrażeń ciała w postaci złamania gałęzi kulszowej prawej, otarć naskórka nad talerzem kości prawej, które spowodowały naruszenia czynności narządów ciała na czas powyżej 7 dni. Wyrokiem z dnia 4 stycznia 2010 r. w sprawie o sygn. akt II K 132/09 Sądu Rejonowego w Kaliszu zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 1 czerwca 2010 r. w sprawie IV Ka 152/10 A. S. (2) został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 k.k. i wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności, orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 6 lat, nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego S. S. (1) w kwocie 10.000 zł oraz obowiązek naprawienia szkody na rzecz M. S. i S. S. (2) w kwocie po 15.000 zł.

(dowód: odpis wyroków – k. 73, 74, wyrok – k. 438 i wyrok – k. 517 akt II K 132/09 Sądu Rejonowego w Kaliszu)

Sprawca wypadku A. S. (2) w dacie zdarzenia miał ubezpieczony samochód w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) u pozwanej (...) S.A. w W. na podstawie polisy ubezpieczeniowej.

(okoliczność bezsporna)

W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwana przyznała każdemu z powodów po 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej. Pozwana odmówiła powodom przyznania odszkodowania z tytułu

pogorszenia ich sytuacji życiowej na podstawie art. 446 § 3 k.c. z powodu nie wykazania znacznego pogorszenia sytuacji życiowej w związku ze śmiercią ich córki.

(dowód: akta szkody (...), pismo pozwanej – k. 87-88, 99-100)

Poszkodowana A. S. (1) w dniu zdarzenia miała 34 lata, była mężatką i matką dwójki małoletnich dzieci – córki lat 2 i syna 1 rok. Razem z rodziną mieszkała w swoim mieszkaniu, które kupiła 9 listopada 2000 r. W mieszkaniu tym zamieszkała po wyjściu za mąż w 2005 r.

(dowód: zeznania powódki L. G. – k. 102v-104, 136v-137, odpis aktu notarialnego – k. 113-115)

A. S. (1) była młodszą córką powodów. Powodowie mają syna P. G. w wieku 40 lat. A. S. (1) do wyjścia za mąż w 2005r. mieszkała z powodami, prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Powodowie mieli bardzo dobre relacje z córką, współżycie ich układało się dobrze, wspólnie spędzali czas. Powoda z córką łączyło wiele pasji, czytali książki tych samych autorów, wspólnie oglądali filmy, prowadzili dyskusje o przeczytanych książkach, o obejrzanych filmach, chodzili na imprezy kulturalne, wspólnie gotowali. Córka pomagała powodowi w czasie choroby, odwiedzała go w szpitalu, zawsze mógł liczyć na jej pomoc. Także powód pomagał córce w prowadzeniu gabinetu kosmetycznego, pobrał kredyt, aby pomóc jej w urządzeniu gabinetu. Podobne relacje z córką miała powódka. Pozostawały w relacjach nie tylko jak matka z córką, ale jak przyjaciółki, miały do siebie zaufanie, zwierzały się sobie, wspólnie chodziły na zakupy, do fryzjera, doradzały sobie. Córka zapewniała powodce pomoc i opiekę w chorobie, odwiedzała ją w szpitalu. Powódka pomagała córce w prowadzeniu gabinetu kosmetycznego. Relacje powodów z córką nie uległy zmianie po jej wyjściu za mąż. Córka nadal utrzymywała z powodami częsty kontakt, odwiedzała ich, spotykali się na wspólnych niedzielnych obiadach, pomagali sobie w różnych sprawach. Powodowie nadal pomagali córce w prowadzeniu gabinetu kosmetycznego, opiekowali się wnukami. A. była miłą, życzliwą osobą. Córka nadal zapewniała powodom pomoc i opiekę w czasie choroby z uwagi na wykształcenie pielęgniarskie.

(dowód: zeznania powódki L. G. – k. 102v-104, 136v-137, powoda J. G. – k. 101v-102v, 136-136v, zeznania świadków P. G. – k. 116v-117, D. A. – k. 117v-118, R. J. – k. 118-119, K. W. – k. 130v-131v i S. S. (1) – k. 131v-132)

Powód już w 2006 r. chorował na napadowe migotanie przedsionków, nadciśnienie tętnicze, hipertrójglicydemię i był otyły. Od 8 stycznia 2008 r. jest niepełnosprawny, a stopień niepełnosprawności umiarkowanej ustalono od dnia 6 maja 2011 r.

(dowód: dokumentacja medyczna – k. 14-17, orzeczenie o niepełnosprawności – k. 18)

Powódka problemy zdrowotne ma od 1983 r. U powódki rozpoznano kamicę dróg żółciowych, kamienie usunięto.

(dowód: dokumentacja medyczna – k. 23-30 oraz k. 22-26 akt I C 70/12 Sądu Okręgowego w Kaliszu)

Śmierć córki była dla powodów poważnym ciosem. Powodowie byli pod opieką psychologów, brali leki uspokajające. W 2011 r. lekarze odstawili powodom leki uspakajające. Powodom brakuje obecności córki i emocjonalnego związku z nią. Syn stron stara się zapewnić pomoc w chorobie powodów, ale nie ma wykształcenia medycznego, więc nie jest w stanie w pełni zastąpić zmarłą siostrę. Powodowie nie mają takiej więzi z synem, żeby mogli się mu zwierzać. Ponadto syn powodów często wyjeżdża w związku z wykonywaniem pracy, a córka pracowała w K.. Powód od 20 lat jest na emeryturze. Po śmierci córki stan zdrowia powoda pogorszył się na skutek ciągłego stresu. W 2011 r. u powoda rozpoznano utrwalone migotanie przedsionków, nadciśnienie tętnicze II, kardiomiopatię nadciśnieniową oraz umiarkowaną niedomykalność zastawki aortalnej i ujść żylnych. Powodowi wszczepiono rozrusznik.

(dowód: zeznania powódki L. G. – k. 102v-104, 136v-137, powoda J. G. – k. 101v-102v, 136-136v, dokumentacja medyczna - k. 19-22)

Po śmierci córki stan zdrowia powódki pogorszył się. Powódka po śmierci córki zażywała następujące leki przeciwnerwicowe: Afobam, Bioxetin oraz Pramolan. Na skutek powyższych leków stan zdrowia powódki pogorszył

się. Powódka ma zaburzenia odczuwania głodu. U powódki rozpoznano zapalenie dróg żółciowych, toksyczne uszkodzenie wątroby i stan po cholecystektomii. Powódce wykonano zabieg EPCW – poszerzenia przewodów żółciowych i usunięcia złożeń lub mułu blokujących odpływ żółci z wątroby. Powódka w 2011 r. zlikwidowała prowadzony gabinet kosmetyczny.

(dowód: zeznania powódki L. G. – k. 102v-104, 136v-137, zaświadczenie lekarskie – k. 31, dokumentacja medyczna – k. 32-35)

Powodowie nadal przeżywają śmierć córki, codziennie jeżdżą na jej grób.

(dowód: zeznania świadków E. T. – k. 130-130v, D. A. – k. 117v-118, R. J. – k. 118-119)

Powodowie odwiedzają D. A. tylko wówczas, gdy nie ma innych gości, gdyż nie są gotowi na uczestnictwo w uroczystościach. Powódka na wspomnienie o córce zawsze płacze.

(dowód: zeznania świadków D. A. – k. 117v-118 i K. W. – k. 130v-131v)

Po śmierci córki powodowie przez pół roku przejęli opiekę nad wnukami, kiedy zięć był w szpitalu, a następnie był unieruchomiony. Później doszło do konfliktu między powodami a zięciem S. S. (1) o wnuki, kiedy on poznał inną kobietę. Powodowie sądownie uregulowali kontakty z wnukami, a obecnie S. S. zezwala powodom na częstszy kontakt z wnukami.

(dowód: zeznania powódki Longiny Graczyk – k. 102v-104, 136v-137, zeznania świadka S. S. (1) – k. 131v-132)

Powód jest emerytem Służby Więziennej, który otrzymuje świadczenie w kwocie 2.688,69 zł brutto (2.217,71 zł netto) miesięcznie. Ponadto pracuje jako portier osiągając minimalne wynagrodzenie.

(dowód: umowa o pracę – k. 43)

Powódka jest emerytką, osiąga dochody w kwocie 1.049,92 zł brutto (631,95 zł netto) miesięcznie.

(dowód: decyzja ZUS - k. 40-42)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy, sprawy połączonej, aktach szkodowych oraz aktach sprawy karnej. Z uwagi na okoliczność, iż wiarygodność tych dowodów nie była kwestionowana przez żadną ze stron, Sąd uznał fakty z nich wynikające za zgodne z prawdą. Ponadto ustaleń Sąd dokonał w oparciu o wiarygodne zeznania świadków i powodów.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za skutek wypadku komunikacyjnego z dnia 21 marca 2009 r. w postaci śmierci A. S. (1). Podstawą tej odpowiedzialności jest art. 34 ust. 1 i art. 36 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., nr 124, poz. 1152 ze zm.) w związku z art. 436 § 1 k.c.

Zgodnie z art. 446 § 4 k.c. w zw. z art. 446 § 1 k.c., jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia nastąpiła śmierć poszkodowanego, Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Krąg osób uprawnionych do zadośćuczynienia jest taki sam, jak w art. 446 § 3 k.c. i dotyczy najbliższych członków rodziny (Agnieszka Rzetecka – Gil, Kodeks cywilny. Komentarz, Lex; Adam Olejniczak pod redakcją A. Kidyba Kodeks cywilny. Komentarz, Lex). Roszczenie najbliższych członków rodziny zmarłego o przyznanie stosownego zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na podstawie art. 446 § 4 k.c., które zmierza do zaspokojenia szkody niematerialnej, jest rodzajowo i normatywnie odmienne od roszczenia o przyznanie stosownego odszkodowania z art. 446 § 3 k.c. (por. wyrok SN z dnia 21.10.2009 r., I PK 97/09, opublikowany Lex nr 558566) i obejmuje rekompensatę krzywdy moralnej, a więc krzywdy pozostającej w sferze

subiektywnych, wewnętrznych przeżyć danej osoby (por. wyrok SN z dnia 3.12.2010 r., I PK 88/10, opublikowany Lex nr 737254).

Krzywdą polega na ujemnych przeżyciach poszkodowanego związanych z cierpieniem fizycznym, psychicznym i/lub moralnym. Przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego ma na celu zrekompensować krzywdę za naruszenie prawa do życia w rodzinie i ból spowodowany utratą najbliższej osoby (por. wyrok SA w Lublinie z dnia 7 lipca 2009 r., II AKa 44/09, Lex nr 523973). Ustalenie wysokości zadośćuczynienia z art. 446 § 4 k.c. winno nastąpić według kryteriów branych pod uwagę przy zasądzeniu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 i art. 24 w zw. z art. 448 k.c.), z uwzględnieniem jednak ciężaru gatunkowego naruszonego dobra (wyrok SA w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2010 r., I ACa 178/10, niepubl.). Naruszenie prawa do życia w rodzinie stanowi bowiem dalece większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego niż w przypadku innych dóbr, a jej skutki rozciągają się na całe życie osób bliskich.

Okolicznością bezsporną było to, iż powodowie jako rodzice są osobą najbliższą wobec zmarłej córki.

Rozstrzygając w kwestii przyznania powodom zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, Sąd nie podzielił stanowiska strony pozwanej, że adekwatne jest zadośćuczynienie już wypłacone w postępowaniu przedsądowym.

Zmarła była dla powodów córką, z którą spędzili większość jej życia i z którą pozostawali w bardzo bliskiej więzi emocjonalnej z uwagi na wspólne pasje powoda z córką, zwierzanie się córce przez powódkę i wspólne zakupy, a także poprzez pomoc powodów w prowadzeniu gabinetu kosmetycznego, opiekę powodów nad wnukami i pomocą córki wobec powodów oraz wspólne niedzielne obiady. Z uwagi na powyższe nie ulega najmniejszej wątpliwości, że powodowie doznali z tytułu przedwczesnej jej śmierci olbrzymich cierpień psychicznych, przejawiających się między innymi płaczem, smutkiem, przygnębieniem, poczuciem lęku, małomównością, brakiem ochoty do wychodzenia z domu, izolowaniem się od przyjaciół, spadkiem aktywności życiowej, niechęcią uczestniczenia w uroczystościach i odczuwaniem w związku z nimi bólem psychicznym. Powodowie co prawda wcześniej chorowali, ale ich stan zdrowia pogorszył się na skutek ciągłego stresu związanego z brakiem pogodzenia się ze śmiercią córki. Cierpienia te były tak duże, że wymagały poddawania się przez powodów terapii psychologicznej. Sąd wziął również pod uwagę fakt, że pomimo tego, iż powodowie musieli podjąć bezpośredniej opieki nad wnukami, a po 2 latach musieli odstawić środki uspokajające, to nadal odczuwają skutki śmierci córki, co przejawia się w odczuwaniu jej braku, szczególnie podczas świąt i uroczystości rodzinnych i związanymi z tym złymi nastrojami. Sąd uwzględnił również okoliczność, że powódka do 2011 r. była w stanie prowadzić gabinet kosmetyczny, a powód od 2011 r. podjął pracę jako stróż. Istotne jest przy tym to, że z uwagi na szczególny charakter więzi emocjonalnej istniejącej między dzieckiem i rodzicem, odczuwany brak, z biegiem czasu, może ulec jedynie złagodzeniu, lecz - z natury rzeczy - nigdy nie zostanie całkowicie zniwelowany. O powolności pogodzenia się powodów ze skutkami śmierci córki świadczy okoliczność, że powodowie nadal codziennie jeżdżą na grób córki. Nadto, z uwagi na młody wiek zmarłej córki jej śmierć jest szczególnie bolesna dla rodziców, a dodatkowy dyskomfort powoduje świadomość, że dzieci zmarłej w wieku 2 lat i 1 roku muszą wychowywać się bez matki. Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że powodowie z uwagi na cierpienia związane ze śmiercią córki nie mogli pogodzić się z okolicznością, że ich zięć znalazł sobie nową partnerkę życiową i utrudniał powodom kontakt z wnukami. Obecnie powodowie mają już częsty kontakt z wnukami, co korzystnie wpływa na ich stan psychiczny. Powodowie są w wieku emerytalnym i liczyli na fachową opiekę córki w przyszłości, z uwagi na jej wykształcenie medyczne oraz obecność córki w K. z uwagi na pracę i miejsce zamieszkania w K..

Zważywszy powyższe, Sąd uznał, że dochodzone przez powoda i powódkę kwoty po 90.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za doznaną przez nich krzywdę z tytułu śmierci ich córki są kwotami wygórowanymi i uznał, że odpowiednia do doznanych przez nich do tej pory oraz będących w przyszłości cierpień psychicznych jest kwota po 60.000 zł, a po uwzględnieniu wypłaconych już kwot po 10.000 zł – kwoty po 50.000 zł. W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo powodów – punkt 1,2,3 wyroku.

Rozstrzygając w przedmiocie daty zasądzenia odsetek ustawowych od przyznanych kwot, Sąd na podstawie art. 481 k.c. uznał, że orzeczenie Sądu przyznające zadośćuczynienia za doznaną krzywdę ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego. Zobowiązanie do zapłaty roszczeń powodów ma charakter zobowiązań

bezterminowych, toteż przekształcenie go w zobowiązanie terminowe może nastąpić w wyniku wezwania do spełnienia świadczenia skierowanego do dłużnika przez wierzyciela (pokrzywdzonego) (art. 455 k.c.; zob. m.in. wyr. SN z 18.09.1970 r., II PR 257/70, OSNC 1971 r., nr 6. poz. 103, wyr. SN 18.02.2010 r., CSK 434/09, Lex nr 602683, wyr. SN z 22.02.2007 r., I CSK 433/06, Lex nr 274209). Powodowie wnosili o odsetki od dnia wyrokowania, więc Sąd uwzględnił w całości roszczenie powodów w zakresie odsetek.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozliczenia kosztów. Powodowie wygrali sprawę w 55,55 %, więc w takim zakresie pozwana powinna ponieść koszty procesu. Koszty sądowe wynoszą 9.000 zł, dlatego Sąd zasądził od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kaliszu od zasądanego roszczenia kwotę 5.000 zł. Powód był zwolniony od kosztów sądowych ponad kwotę 500 zł, a powódka była zwolniona od kosztów sądowych ponad kwotę 200 zł. Sąd zaliczył uiszczone przez powodów opłaty na poczet obciążających ich części kosztów od oddalonego powództwa. W pozostałym zakresie na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powodów pozostałą częścią obciążających ich kosztów sądowych, gdyż w sytuacji majątkowej i zdrowotnej powodów brak jest podstaw do odmiennej oceny niż w chwili orzekania o zwolnieniu od kosztów sądowych.

Sąd zniósł między stronami koszty zastępstwa procesowego, gdyż każdy z pełnomocników działał w dwóch połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawach. Ponadto każdy z pełnomocników dojeżdżał do K. z innego miasta (pełnomocnik powodów z P., a pełnomocnik pozwanej z W.). Należy podkreślić, że Sąd nie uwzględnił wniosku powodów o podwójną stawkę minimalną wynagrodzenia pełnomocnika, gdyż wydatki na dojazd na konsultacje z powodami do K. skompensowane zostały mniejszym nakładem pracy na sporządzenie dwóch bardzo podobnych pozwów. Ponadto powodowie wygrali proces w nieznacznie większej wysokości niż pozwana, a różnica ta została zrekompensowana przez brak obciążenia powodów częścią kosztów sądowych.

SSO Mirosława Marciniak